

# ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

## ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΟΦΕΙΛΕΤΗ ΚΑΤΑ ΑΥΤΟΔΥΝΑΜΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ: ΕΝΔΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥΣ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΝΤΙΡΡΗΣΕΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ

Βασίλειος Α. Χατζηϊωάννου

Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ.

### Α. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στις 13.11.2024 μετά από παραγγελία της ασφαλιστικής εταιρίας «Ε\* Α\* Μ\*» επιδόθηκε στους Α\* Μ\* και στον Χ\* Π\* (: Καθ' ων) η με ημερομηνία 29.10.2024 Επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης δυνάμει των υπ' αριθ. .../2002 Αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής (Ειδικής Διαδικασίας), .../2004 Αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης (Τμήματος Ε'), .../2003 Αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Χαλκιδικής (Ειδικής Διαδικασίας) και .../2005 Αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης (Τμήματος Ε') απαιτήσεων και πραγμάτων εις χείρας τρίτου – αρ.712, 724 και 982 επ. ΚΠολΔ<sup>1</sup> και ειδικότερα εις χείρας τεσσάρων τραπεζών ως τρίτων (: Κατασχετήριο)

Σύμφωνα με το Κατασχετήριο η επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης έγινε στους Καθ' ων με την ιδιότητά τους ως κληρονόμων του πατέρα τους, Δ\* Π\* καθώς και της αποβιώσας μετά τον πατέρα τους, μητέρας τους, Σ\* χήρας Δ\* Π\*. Η δε Ε\* φέρεται να ενεργεί ως καθολική διάδοχος της ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρείας «Α\* Α\* ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» από την 2.1.2018.

Επίσης, σύμφωνα με το Κατασχετήριο η αιτία των απαιτήσεων που κατασχέθηκαν συντηρητικώς είναι η δυνάμει συγκεκριμένων δικαστικών αποφάσεων υποχρέωση του Δ\* Π\* ως παρεμπιπτόντως εναγομένου οφειλέτη να καταβάλει στην Α\* Α\* ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ τα ποσά ασφαλιστικών αποζημιώσεων, τόκων και δικαστικών εξόδων που εκείνη κατέβαλε προς τρίτους δικαιούχους αποζημιώσεων λόγω ατυχήματος που ο Δ\* Π\* είχε προκαλέσει ως οδηγός του υπ' αριθ. κυκλοφορίας ... γεωργικού ελκυστήρα, που στερούταν της προβλεπόμενης από τον νόμο και για την κατηγορία του οχήματος που οδηγούσε άδειας ικανότητας οδήγησης με αποτέλεσμα την εξαίρεση – αποκλεισμό ασφαλιστικής κάλυψης. Πιο συγκεκριμένα, η Α\* Α\* ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

φέρεται να κατέβαλε δυνάμει των προσωρινώς εκτελεστών ΜΠρΧαλκιδικής .../2002 € 38.692,06 και της ΜΠρΧαλκιδικής .../2003 € 10.229,82 και € 11.439,72 (στη συνέχεια απερρίφθη η Εφθ 709/2005), ενώ δυνάμει της τελεσίδικης Εφθ .../2004 η ίδια ασφαλιστική εταιρεία κατέβαλε € 68.083,71. Εκτός των ανωτέρω ποσών η Ε\* κατέσχε συντηρητικώς για τόκους πενταετίας (22.10.2019-21.10.2024) € 37.413,05 και € 7.794,66 και για δικαστική δαπάνη € 650 ως προς την παρεμπίπτουσα αγωγή. Συνολικώς, δηλαδή, ποσό € 174.303,02 το οποίο κατέσχε εξ ημισείας (€ 87.151,51) από καθέναν από τους Καθ' ων.

### Β. ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Κατόπιν τούτων μου ετέθησαν από τους Καθ' ων τα εξής ερωτήματα:

1. Με ποια ένδικα βοηθήματα μπορούν να αμυνθούν οι Καθ' ων κατά του Κατασχετηρίου; Ποιο είναι το αρμόδιο δικαστήριο;
2. Ποιες είναι οι προσήκουσες αντιρρήσεις κατά του Κατασχετηρίου;
3. Ποιο το ακριβές περιεχόμενο της αιτούμενης έννομης προστασίας;
4. Προβλέπεται προθεσμία άσκησης των ένδικων βοηθημάτων;
5. Υπάρχει υποχρέωση προηγούμενης άσκησης κύριας αγωγής;
6. Υπάρχει δυνατότητα προστασίας με προσωρινή διαταγή (σημείωμα) και ποιο το νόμιμο περιεχόμενο της;

### Γ. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

**Ι. Απάντηση στο 1ο ερώτημα: Ένδικα βοηθήματα κατά του Κατασχετηρίου (επιβολής «αυτοδύναμης» κατ' άρθ. 724 §1 συντηρητικής κατάσχεσης)**

Κατά της επιβολής συντηρητικής κατάσχεσης δυνάμει οριστικής απόφασης ο καθ' ου οφειλέτης δικαιούται να αμυνθεί ασκώντας τα ένδικα βοηθήματα των άρθ. 724

1. Στη συνέχεια, η μη αναφορά νομοθετήματος σε ενάριθμη διάταξη εννοείται ως αναφορά σε διάταξη του ΚΠολΔ.

§2<sup>2</sup> και 702 §§1,3<sup>3</sup>. Οι λόγοι «αναστολής» του άρθ. 724 §2 είναι περιοριστικώς προβλεπόμενοι<sup>4</sup> και αφορούν σε αντιρρήσεις ως προς την εξόφληση ή την ανυπαρξία της απαίτησης ή και την έλλειψη επικείμενου κινδύνου της<sup>5</sup>. Όταν ο καθ' ου δεν περιορίζεται στους λόγους αυτούς αλλά επιθυμεί να επεκταθεί σε αντιρρήσεις περί την εκτέλεση του αυτοδύναμου ασφαλιστικού μέτρου, δηλαδή σε αντιρρήσεις που σχετίζονται με ακυρότητες ή αταξίες του τίτλου ή των πράξεων εκτέλεσής τους<sup>6</sup>, οι οποίες εμφανίζονται και κατά την επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης δυνάμει οριστικής απόφασης<sup>7</sup>, τότε μπορεί να προβάλλει αντιρρήσεις και του άρθ. 702 §1, οι οποίες εισάγονται κατ' αρχήν με ξεχωριστό ένδικο βοήθημα, (με

“ανακοπή”<sup>8</sup>) το δικόγραφο της οποίας, ακόμα και αν επιγράφεται ως «αίτηση», αξιολογείται από το δικαστήριο κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του δικογράφου ως ανακοπή του άρθ. 702<sup>9</sup>.

Η κατ' άρθ. 724 §2 (και αυτή του άρθ. 702 §1) αίτηση μπορεί να ασκηθεί στο δικαστήριο που εξέδωσε τον τίτλο ανεξάρτητα από την εξέλιξη της κύριας δίκης επί της απαίτησης, ώστε να μην συνδέεται η αίτηση αυτή τελολογικά με την ως άνω κύρια δίκη. Όμως, κατά κρατούσα άποψη στη θεωρία<sup>10</sup> και στη νομολογία<sup>11</sup> η προβλεπόμε-

2. Κατά το άρθ. 724 §2 «Το δικαστήριο που εξέδωσε την οριστική απόφαση ή τη διαταγή πληρωμής μπορεί με αίτηση εκείνου κατά του οποίου στρέφονται και κατά τη διαδικασία του άρθρου 702 παρ. 1, να αναστείλει ολικά ή εν μέρει την εκτέλεση των ασφαλιστικών μέτρων που αναφέρονται στην παρ. 1, αν πιθανολογείται η εξόφληση ή η ανυπαρξία, ολικά ή εν μέρει, της απαίτησης για την οποία έχει εκδοθεί η οριστική απόφαση ή η διαταγή πληρωμής ή να περιορίσει την εκτέλεση σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, αν πιθανολογείται ότι τα στοιχεία αυτά είναι επαρκή για την εξασφάλιση της απαίτησης».
3. Κατά το άρθ. 702 §§1,3 «1. Διαφορές που αφορούν την εκτέλεση απόφασης που διατάζει Ασφαλιστικά μέτρα ή ανακαλεί ολικά ή εν μέρει απόφαση γι' αυτά δικάζονται από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 686 επ. (...) 3. Η εκτέλεση των αποφάσεων που διατάζουν ασφαλιστικά μέτρα, μπορεί, με αίτηση εκείνου που έχει έννομο συμφέρον, να περιοριστεί σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, αν το δικαστήριο πιθανολογεί ότι τα στοιχεία αυτά είναι αρκετά για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του δικαιώματος».
4. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 189, 227, 236· ΜΕΦΑΘ 1313/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠΡΠΑτρ 609/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.
5. Βλ. κατωτέρω § Γ.ΙΙΙ.1.(α).
6. Μπέης, ΠολΔ, άρθ. 702, σ. 242· Μαργαρίτης, ΕρμΚΠολΔ ΙΙ<sup>2</sup>, (2018), άρθ. 702, αρ. 3· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup>, (2016), σ. 96 - 97, 235· Απαλαγάκη, Προσημείωση υποθήκης, (2005), σ. 187.
7. Βλ. εκτενώς Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 203 επ. (με π.π. σημ. 100) Ειδικώς ως προς την αυτοδυνάμως επιβληθείσα συντηρητική κατάσχεση διαφορές περί την εκτέλεσή της ανοίγονται ως προς το κύρος της συντηρητικής κατάσχεσης απαίτησης στα χέρια τρίτου (ΤρΕΦΑΘ 2226/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΠΡΑΘ 1295/2018, ΕφΑΔΠολΔ 2019.1196), όπως η παράλειψη ή η εκπρόθεσμη επίδοση της κατασχετήριας έκθεσης στον οφειλέτη (712 § 2) (ΜΕΦΔωδ 98/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠΡΡοδ 456/2015, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), συντηρητική κατάσχεση ονομαστικών μετοχών στα χέρια του ίδιου του οφειλέτη ή τρίτου (ΜΕΦΘεσ 655/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ), κατάσχεση ακατάσχετων πραγμάτων (Μπέης, ΠολΔ, άρθ. 702, σ. 240· Μαργαρίτης, ΕρμΚΠολΔ ΙΙ<sup>2</sup>, (2018), άρθ. 702, αρ. 2· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup>, (2016), σ. 96-97, 235), κατάσχεση αντικειμένων τρίτου ή στα χέρια τρίτου [Μαργαρίτης, ΕρμΚΠολΔ ΙΙ<sup>2</sup>, (2018), άρθ. 702, αρ. 2· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup>, (2016), σ. 97] κ.α. Για διαφορές από την συντηρητική κατάσχεση άυλων τίτλων στα χέρια τρίτου βλ. Κ. Ρήγα, Η Νομική Φύση και η Κατάσχεση των Άυλων Τίτλων, (2020), σ. 287 επ.

8. ΤρΕΦΚρητ 33/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑΘ 2226/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑΘ 2549/2019, ΤΝΠ QUALEX· ΕφΑΘ 2620/1995, ΝοΒ 1996.636· ΜΕΦΑΘ 1911/2018, ΕφΑΔΠολΔ 2019.945· ΜΠΡΡοδ 142/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης), ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθ. 702, αρ. 3· Βλ. όμως ΠΠΡΑΘ 4611/2010, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· νόμο αβάσιμη αγωγή κήρυξης ακυρότητας των επιβληθεισών εις χείρας τρίτου συντηρητικών κατασχέσεων μετοχών, επειδή θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με την άσκηση ανακοπής κατ' άρθ. 933 και με την αίτηση κατ' άρθ. 724 § 2 επιδιώκοντας περιορισμό της εκτέλεσης σε περιορισμένα περιουσιακά στοιχεία. Ορθό ότι θα μπορούσε να επιτευχθεί με ανακοπή του άρθ. 702 (όχι του άρθ. 933).
9. ΤρΕΦΚρητ 33/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΜΠΡΡοδ 142/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 205.
10. Μπέης, ΠολΔ, άρθ. 724, σ. 584-585· Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης), ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθ. 724, αρ. 5· Κράνης, Συμβολή στην ερμηνεία του άρθρου 724 ΚΠολΔ, Αρμ 2020, σ. 1 επ., 4· ο ίδιος, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 986· Σταματόπουλος, σημ. στην ΜΠΡΜεσολ 210/1989, Δ 1990.724· Διαμαντόπουλος, Αστικό Δικονομικό Δίκαιο & Νομολογιακό γίνεσθαι, (2019), σ. 433 επ., 436-437· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup> (2016), σ. 241· Κώστα, Ζητήματα εκ του άρθρου 724 ΚΠολΔ ως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 4335/2015 (νομολογιακή προσέγγιση), ΕλλΔνη 2021, σ. 1359 επ., 1363· Παπαχρήστου-Δημητράς, Το πρακτικό διαμεσολάβησης ως τίτλος ανάκλησης του επιβληθέντος κατ' άρθρο 724 ΚΠολΔ ασφαλιστικού μέτρου εις (συλλογικό έργο) «Εθνικό Κτηματολόγιο και Διαμεσολάβηση», (2021), σ. 197 επ., 208-209· Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 175.
11. ΑΠ 927/2021, ΕπΑκ 2021.795 παρατ. Χατζηϊωάννου· ΑΠ 97/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΣυμβαΠ 126/2021 (αδημ.)· ΣυμβαΠ 182/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕΦΑΘ 2535/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑΘ 1970/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΤρΕΦΑΘ 261/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΚρητ 33/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑνΚρητ 57/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕΦΑνΓ 69/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕΦΔωδ 118/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑΘ 2226/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑΘ 1033/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2020.399· ΤρΕΦΑΘ 5519/2018, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕΦΑΘ 2767/2018 εις Διαμαντόπουλο, Αστικό Δικονομικό Δίκαιο & Νομολογιακό γίνεσθαι, 2019, σ. 416 επ.· ΤρΕΦΘεσ 2480/2017, ΕλλΔνη 2017.1741 παρατ. Κατρά· ΜΕΦΘεσ 440/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕΦΛαμ 74/2021, ΕφΑΔΠολΔ 2021.1378· ΜΕΦΑΘ 570/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕΦΘεσ 1485/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕΦΑνΚρήτ 129/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕΦΑΘ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350· ΜΕΦΛαρ 6/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.87 = ΕλλΔνη 2019.173· ΜΕΦΔωδ 158/2019, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΕΦΑΘ 2647/2018, ΝοΒ 2018.1658· ΠΠΡΑΘ 226/2018, ΕλλΔνη 2019.197 = ΕπΑκ 2020. 93 παρατ. Πετρίδου· ΜΠΡΑΘ 5673/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠΡΘεσ 256/2019, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠΡΚέρκ 1144/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠΡΠερ 1039/2016, ΤΝΠ QUALEX.

νη αρμοδιότητα του δικαστηρίου που εξέδωσε τη διαταγή πληρωμής ή την οριστική απόφαση είναι χρονικώς περιορισμένη μέχρι την άσκηση ένδικου μέσου ή ανακοπής, οπότε η αρμοδιότητα περιέρχεται στο δικαστήριο στο οποίο ασκήθηκαν αυτά, ως δικαστήριο της κύριας υπόθεσης, για όσο χρονικό διάστημα η δίκη είναι εκκρεμής ενώπιόν του<sup>12</sup>. Ωστόσο, όταν δεν υπάρχουν περιθώρια ανακοπής ή ένδικου μέσου, κατά της οριστικής απόφασης, επειδή αυτή είναι ήδη τελεσίδικη και αμετάκλητη, ως προς την αρμοδιότητα του δικαστηρίου εφαρμόζονται κατά γράμμα οι διατάξεις του άρθρ. 724 §2 και 702 §1, αφού η κύρια δίκη έχει ολοκληρωθεί<sup>13</sup>.

Δεδομένου ότι για τις διαφορές που πηγάζουν από αμφοτέρους τις διατάξεις αρμόδιο είναι το ίδιο δικαστήριο, δηλαδή αυτό που εξέδωσε τον τίτλο επιβολής του αυτοδύναμου ασφαλιστικού μέτρου<sup>14</sup> και διαδικασία εκδίκασης είναι αυτή των άρθρ. 686 επ.<sup>15</sup>, είναι εφικτή και προτιμητέα η αντικειμενική σώρευση κατ' άρθρ. 218 στο ίδιο δικόγραφο αντιρρήσεων αμφοτέρων των ως άνω δια-

τάξεων οι οποίες συνεκδικάζονται (246)<sup>16</sup>. Η συνεκδικασία αυτή δεν επιφέρει σύγχυση και λόγω της ίδιας έννομης συνέπειας που επιφέρει η ευδοκίμηση αντιρρήσεων από αμφοτέρους τις διατάξεις, δηλαδή την ανάκληση ή τον περιορισμό του επιβληθέντος αυτοδύναμου μέτρου.

## II. Απάντηση στο 2ο ερώτημα: Προσέκουμες αντιρρήσεις κατά αυτοδύναμης συντηρητικής κατάσχεσης

### 1. Αντιρρήσεις (= λόγοι αναστολής) του άρθρ. 724 §2 (α) Έλλειψη επικείμενου κινδύνου της απαίτησης: Φερεγγυότητα καθ' ων

Το άρθρ. 724 §2 δεν περιλαμβάνει ρητή ρύθμιση αναστολής των μέτρων του άρθρ. 724 §1 λόγω έλλειψης κινδύνου της απαίτησης. Όμως, δεδομένου ότι τα ασφαλιστικά μέτρα αποσκοπούν κατά τη γενική προϋπόθεση του άρθρ. 682 §1, μεταξύ άλλων, σε εξασφάλιση για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος μιας απαίτησης, η κατ' άρθρ. 724 §2 αναστολή εκτέλεσης των αυτοδύναμων ασφαλιστικών μέτρων –και για την ταυτότητα του νομικού λόγου και η ανάκληση αυτών– δικαιολογείται όχι μόνον όταν η ασφαλιζόμενη απαίτηση έχει εξοφληθεί ή είναι ανύπαρκτη, αλλά και όταν δεν πιθανολογείται επικείμενος κίνδυνος ή επείγουσα περίπτωση για την επιβολή τους<sup>17</sup>.

12. Μετά την άσκηση έφεσης κατά οριστικής απόφασης βάσει της οποίας επιβλήθηκαν κατ' άρθρ. 724 § 1 ασφαλιστικά μέτρα και όσο διαρκεί η εκκρεμοδικία, αρμόδιο είναι το δικαστήριο της έφεσης, στο οποίο εκκρεμεί η κύρια υπόθεση: ΑΠ 927/2021, ΕπΑκ 2021.795 παρατ. Χατζηϊωάννου· ΣυμβΑΠ 126/2021, (αδημ.)· ΣυμβΑΠ 182/2019 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ *QUALEX*· ΤρΕφΛαρ 190/2020, ΕφΑΔΠολΔ 2021.101· ΤρΕφΑθ 1033/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2020.399· ΤρΕφΘεσ 1500/2018, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΘεσ 656/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΠατρ 371/2020, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΚρ 12/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΔωδ 98/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ = ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΑθ 300/2019, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΠατρ 354/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 4025/2018, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΑθ 2647/2018, ΝοΒ 2018.1658· ΠΠρΘεσ 17099/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. Το ίδιο ισχύει μετά την άσκηση ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής: ΤρΕφΘεσ 1500/2018, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΘεσ 656/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΠΠρΑθ 226/2018, ΕλλΔνη 2019.197 = ΕπΑκ 2020.93 παρατ. Πετρίδου· ΠΠρΘεσ 5757/2013, ΕλλΔνη 2013.518· ΜΠρΛαμ 28/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΚατ 196/2020, ΕπΑκ 2020.811· ΜΠρΠειρ 1039/2016, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΠρΘεσ 18432/2014, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΑθ 10532/2008, ΕλλΔνη 2009.289· ΜΠρΘεσ 23284/2008, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕιρΚαρδ 88/2012, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

13. Βλ. ενόσω εκκρεμεί αίτηση αναίρεσης, αρμόδιο είναι το δικαστήριο που εξέδωσε τον τίτλο: ΑΠ 583/2022 και 584/2022 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

14. Το οποίο μάλιστα διατηρεί τη σχετική αρμοδιότητα μέχρι την άσκηση ένδικου μέσου κατά της οριστικής απόφασης ή ανακοπής κατά της διαταγής πληρωμής· πρβλ. ΠΠρΘεσ 17099/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

15. Εφαρμόζεται η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων κατά ρητή νομοθετική παραπομπή· ΑΠ 927/2021, ΕπΑκ 2021.795 παρατ. Χατζηϊωάννου· ΣυμβΑΠ 182/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ (πάγ. νομ.)· Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 174 (σημ. 9) μη προσήκουσες, επομένως, η ειδική διαδικασία πιστωτικών τίτλων: ΜΠρΑθ 416/1977, Δ 1977.412 συμφ. παρατ. Καμενόπουλου· η διαδικασία της εκουσίας δικαιοδοσίας: ΜΠρΚατ 196/2020, ΕπΑκ 2020.811· Τζίφρας, ΑσφΜ\*, (1985), σ. 143· η τακτική διαδικασία: ΕιρΠατρ 114/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· αντίθ. ΜΠρΑθ 287/1989, Δ 1990.333 με αντίθ. παρατ. Καμενόπουλου.

16. Βλ. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 205· ΤρΕφΑθ 1850/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

17. ΑΠ 927/2021, ΕπΑκ 2021.795 παρατ. Χατζηϊωάννου· ΑΠ 1000/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 251/2020, ΕλλΔνη 2020.1426 παρατ. Σ. Πανταζόπουλου· ΤρΕφΑθ 1963/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΑθ 2535/2021, ΤΝΠ *QUALEX*· ΤρΕφΑθ 1970/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΤρΕφΑθ 69/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ *QUALEX*· ΤρΕφΑθ 2226/2020, ΤΝΠ *QUALEX*· ΤρΕφΛαρ 190/2020, ΕφΑΔΠολΔ 2021.101· ΤρΕφΑθ 5519/2018, ΤΝΠ *QUALEX*· ΤρΕφΘεσ 2480/2017, ΕλλΔνη 2017.1741 παρατ. Κατρά· ΜΕφΑθ 2783/2024 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΘεσ 440/2021, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΘεσ 49/2021, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΑθ 570/2020, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΘεσ 1485/2020, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΠειρ 526/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑνΚρήτ 129/2020, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΔωδ 98/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350· ΜΕφΛαρ 6/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.87 = ΕλλΔνη 2019.173· ΜΕφΔωδ 158/2019, Αρμ 2019.733· ΠΠρΑθ 208/2021, (αδημ.)· ΜΠρΠατρ 665/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΛαμ 28/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΑθ 5673/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΑθ 1653/2017, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΒολ 87/2016, ΕλλΔνη 2016.844· Κράνης, Συμβολή στην ερμηνεία του άρθρου 724 ΚΠολΔ, Αρμ 2020, σ. 1 επ., 4· Κεραμύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης), ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθρ. 724, αρ. 5· Κράνης, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 980· Ευθυμίου, παρατ. στη ΜΠρΑθ 1295/2018, ΕφΑΔΠολΔ 2019.1198 επ., 1201· Κώστα, Ζητήματα εκ του άρθρου 724 ΚΠολΔ ως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 4335/2015 (νομολογιακή προσέγγιση), ΕλλΔνη 2021, σ. 1359 επ., 1364· Παπαχρήστου-Δημητράς, Το πρακτικό διαμεσολάβησης ως τίτλος ανάκλησης του επιβληθέντος κατ' άρθρο 724 ΚΠολΔ ασφαλιστικού μέτρου εις (συλλογικό έργο) «Εθνικό Κτηματολόγιο και Διαμεσολάβηση», (2021), σ. 197 επ., 212-214· Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 195-196.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο των δικών του άρθ. 724 §2 έχει κριθεί ότι δεν υφίσταται κίνδυνος για την απαίτηση (κι επομένως δεν δικαιολογείται αυτοδύναμο μέτρο), όταν η απαίτηση είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένη και η εξασφάλιση αυτή επαρκεί για την κάλυψή της<sup>18</sup>. Όταν ο οφειλέτης είναι φερέγγυος, διαθέτοντας σημαντικά κι επαρκή περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίηση της απαίτησης μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης<sup>19</sup> ή όταν συνεχίζει να δραστηριοποιείται επαγγελματικά<sup>20</sup>, διατηρεί σε τράπεζες τραπεζικούς λογαριασμούς που υπερκαλύπτουν την απαίτηση<sup>21</sup>, δεν έχει άλλες ληξιπρόθεσμες<sup>22</sup> ή μη ενήμερες<sup>23</sup> οφειλές, που αδυνατεί να καλύψει και δεν έχει προβεί σε ενέργεια αποξένωσης από την περιουσία του είτε με μεταβίβαση είτε με επιβάρυνση περιουσιακών στοιχείων<sup>24</sup>, προκειμένου να καταστήσει άνευ αντικειμένου τυχόν αναγκαστική εκτέλεση εις βάρος του<sup>25</sup>. Ακόμα όμως και αν ο οφειλέτης στερείται ακίνητης περιουσίας και η εν γένει περιουσιακή κατάστασή του είναι ελαττωμένη, η περιουσιακή αυτή κατάσταση δεν συνεπάγεται άμεσα επικείμενο κίνδυνο για την επιβολή ασφαλιστικών μέτρων, ιδίως αν πληροί τις προαναφερθείσες συνθήκες φερεγγυότητας<sup>26</sup>.

Παράλληλα, κατά την εκτίμηση του κινδύνου τα δικαστήρια συνήθως συνεκτιμούν και σταθμίζουν και τον κίνδυνο που ενέχει η διατήρηση του μέτρου για την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης του οφειλέτη ή αν καθ' ου είναι φυσικό πρόσωπο, για την διαβίωσή του. Ο συνεκτιμώμενος κίνδυνος εννόμων αγαθών του οφειλέτη μπορεί να αποτελέσει πρόσθετο λόγο ανάκλησης του αυτοδύναμου μέτρου λόγω της παραλλήλως διαπιστωθείσας φερεγγυότητάς του<sup>27</sup> ή περιορισμού του, ακόμα και όταν πι-

θανολογείται κατ' αρχήν κίνδυνος για την απαίτηση<sup>28</sup>.

Προβάλλοντας τον συγκεκριμένο λόγο στηριζόμενο στην απουσία επικείμενου κινδύνου για την απαίτηση, ο αιτών πρέπει να αναφέρει όλα εκείνα τα στοιχεία που θεμελιώνουν την φερεγγυότητά του, δηλαδή ότι οι ασφαλιζόμενες επίδικες απαιτήσεις είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένες και η εξασφάλιση αυτή επαρκεί για την κάλυψή τους ή ότι διαθέτει σημαντικά κι επαρκή περιουσιακά στοιχεία για την ικανοποίηση της απαίτησης μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης ή ότι συνεχίζει να δραστηριοποιείται επαγγελματικά ή ότι διατηρεί σε τράπεζες τραπεζικούς λογαριασμούς που υπερκαλύπτουν την απαίτηση, ότι δεν έχει άλλες ληξιπρόθεσμες ή μη ενήμερες οφειλές, που αδυνατεί να καλύψει και δεν έχει προβεί σε ενέργεια αποξένωσης από την περιουσία του (είτε με μεταβίβαση είτε με επιβάρυνση περιουσιακών στοιχείων).

### **(β) Παρακωλυτικά της απαίτησης γεγονότα: 281 ΑΚ (αποδυνάμωση και κατάχρηση)**

Η εξόφληση της απαίτησης, εφόσον πιθανολογείται<sup>29</sup>, συνιστά λόγο εξάλειψης της αυτοδυνάμως εγγραφείσας προσημείωσης υποθήκης<sup>30</sup> και ανάκλησης της συντηρητικής κατάσχεσης. Στην έννοια της εξόφλησης εμπίπτουν οι γενικοί κατά τα άρθ. 416-454 ΑΚ αποσβεστικοί λόγοι της απαίτησης<sup>31</sup>. Με ανύπαρκτη εξομοιώνεται η παρα-

98/ 2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ: η διατήρηση του αυτοδύναμου μέτρου δεν παραλύει την επιχείρηση του οφειλέτη.

28. Βλ. ΑΠ 927/2021, ΕπΑκ 2021.795 παρατ. Χατζηϊωάννου, η οποία ενώ δέχθηκε ότι «το συνολικό ποσό των καταθέσεων των αιτούντων υπερβαίνει το ποσό (...), που είναι ανώτερο του κεφαλαίου της απαίτησης του καθ' ου, όχι όμως και του ποσού που προκύπτει με το συνυπολογισμό και των ήδη διαδραμόντων τόκων», στη συνέχεια συνεκτίμησε ότι «η δέσμευση όμως του συνόλου των άνω λογαριασμών των αιτούντων δημιουργεί κίνδυνο για την εύρυθμη λειτουργία της πρώτης αιτούσας, αφού δεν μπορεί αυτή να ικανοποιεί τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, ιδίως προς τους εργαζόμενους στην επιχείρησή της, αλλά και το Δημόσιο, τον ΕΦΚΑ κλπ... Επίσης δημιουργεί κίνδυνο και για τη διαβίωση του δεύτερου και της τρίτης των αιτούντων».

29. ΜΕφΑνΚρήτ 129/2020, ΤΝΠ QUALEX: Μη πιθανολόγηση επειδή η αιτούσα δεν προσκομίζει αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η πληρωμή των συναλλαγματικών ή ότι υπήρξε ειδική συμφωνία μεταξύ τους ότι οι συναλλαγματικές δόθηκαν αντί καταβολής, δηλαδή για την απόσβεση της παλιάς ενοχής από τη σύμβαση πώλησης.

30. ΜΠρΠειρ 31/2015, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρθεσ 10222/2014, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρθεσ 15933/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρθεσ 1784/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρθηβ 188/1987, Αρμ 1987.858· ΕιρΑθ 3525/1972, ΝοΒ 1972.1495.

31. ΤρΕφΑθ 2226/2020, ΤΝΠ QUALEX· Κράνης, Συμβολή στην ερμηνεία του άρθρου 724 ΚΠολΔ, Αρμ 2020, σ. 1 επ., 4· ο ίδιος, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 980· Κεραμύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης), ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθ. 724, αρ. 5· βλ. Ειρθεσ 338/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ: Απόσβεση της απαίτησης με δημόσια κατάθεση· ΜΠρθεσ 828/2013, ΤΝΠ ΔΣΑ: Μη προσημείωση καταβολή δεν οδηγεί στην κατ' άρθ. 724 §2 ανάκληση.

18. ΜΠρΠατρ 665/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΒολ 87/2016, ΕλλΔνη 2016.844.

19. ΜΕφθεσ 440/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΛαμ 74/2021, ΕφΑΔΠολΔ 2021. 1378.

20. ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΑθ 5519/2018, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350· ΜΠρΠατρ 665/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ.

21. ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350.

22. ΜΕφΑθ 570/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφθεσ 1485/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

23. ΤρΕφΑθ 5519/2018, ΤΝΠ QUALEX· ΠΠρΑθ 208/2021, (αδημ.).

24. ΜΕφΛαμ 74/2021, ΕφΑΔΠολΔ 2021. 1378· ΜΕφθεσ 1485/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΠρΠατρ 665/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ.

25. ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΑθ 2226/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΑθ 570/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 300/2019 ΕφΑΔΠολΔ 2019.350· ΜΠρΠατρ 665/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΑθ 5673/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

26. ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350· ΜΠρΑθ 5673/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

27. ΜΕφΑθ 1313/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 1224/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφθεσ 440/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφθεσ 1485/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350· πρβλ. (αποφατικά) ΜΕφΔωδ

γεγραμμένη απαίτηση, εφόσον βέβαια γίνεται επίκληση της παραγραφής από τον οφειλέτη (277 ΑΚ)<sup>32</sup>, ο οποίος ελευθερώνεται από την ενοχή και οι ασφάλειες που έχουν δοθεί υπέρ αυτής αποσβήνονται (272 ΑΚ)<sup>33</sup>.

Η πάροδος μεγάλου χρονικού διαστήματος από την γέννηση της απαίτησης του δανειστή δεν δικαιολογεί από μόνη της πιθανολόγηση απόσβεσης της απαίτησης<sup>34</sup>. Ωστόσο, η απαίτηση της οποίας η είσπραξη και η προστασία διώκεται κατά κατάχρηση δικαιώματος (281 ΑΚ) συνιστά αποσβεστικό της απαίτησης γεγονός<sup>35</sup> που στοιχειοθετεί λόγο αναστολής του άρθ. 724 §2 εφόσον ασφαλώς γίνει επίκληση του από τον οφειλέτη, καθώς στηρίζει γνήσια<sup>36</sup> ή κατ' άλλη εκδοχή καταχρηστική<sup>37</sup> ένσταση.

## 2. Αντιρρήσεις (= λόγοι ανακοπής) του άρθ. 702

### (α) Μη νόμιμος τίτλος η τελεσίδικη απόφαση

Ένα επιμέρους σημείο σύγχυσης μεταξύ των δύο ένδικων βοηθημάτων είναι η διαφορά περί την ανυπαρξία του τίτλου επιβολής αυτοδύναμου μέτρου<sup>38</sup>. Έτσι, ακόμα και αν η απαίτηση φέρεται να είναι υπαρκτή, αλλά ο τί-

τλος είναι μη νόμιμος και επομένως ανύπαρκτος, αφού το αυτοδύναμο μέτρο μπορεί να επιβληθεί μόνο με απόφαση (άδεια) δικαστηρίου και όχι αυτοδυνάμως κατ' άρθ. 724 §1, ερωτάται αν ο οφειλέτης θα προβάλει την σχετική αντίρρηση αναφερόμενος στο άρθ. 724 §2 ή στο άρθ. 702. Η σχετική αντίρρηση, αν και ενίοτε υπολαμβάνεται ως υποκρύπτουσα ανυπαρξία της απαίτησης<sup>39</sup> εισαγόμενη κατ' άρθ. 724 §2, κατ' ορθή και μάλλον κρατούσα εκδοχή, εισάγει διαφορά περί την εκτέλεση που ελέγχεται με ανακοπή του άρθ. 702<sup>40</sup>.

Προβληματισμό<sup>41</sup> δημιουργεί το ζήτημα αν στις οριστικές αποφάσεις δυνάμει των οποίων χωρεί συντηρητική κατάσχεση κατ' άρθ. 724 §1 συμπεριλαμβάνεται και η τελεσίδικη απόφαση, καθώς η ως άνω ρύθμιση δεν διακρίνει.

Από τη συστηματική και τεολογική ερμηνεία των σχετικών διατάξεων προκύπτουν τα εξής: Κατά το άρθ. 722 §2 η συντηρητική κατάσχεση εις χείρας τρίτου εξασφαλίζει την απαίτηση μέχρι την τελεσιδικία της απόφασης που την επιδικάζει, οπότε κατ' άρθ. 988 §1 επέρχεται αναγκαστική εκχώρηση της κατασχεθείσας απαίτησης στον δανειστή, εφόσον έχει προηγηθεί και θετική δήλωση του τρίτου. Από την ρύθμιση του άρθ. 722 §2 συνάγεται ότι η επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης νοείται μόνον πριν από «την τελεσιδικία της απόφασης που δέχεται την αγωγή για την κύρια υπόθεση»<sup>42</sup>, ώστε να υπάρχει σταθερό σημείο επέλευσης της εκ του νόμου εκχώρησης της κατασχεθείσας απαίτησης. Ακόμη και το γράμμα της εν λόγω διάταξης αναφέρεται σε συντηρητική κατάσχεση που έχει προηγηθεί της τελεσιδικίας της απόφασης που

32. ΤρΕφΑιγ 69/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ *QUALEX*· ΤρΕφΑθ 2226/2020, ΤΝΠ *QUALEX*· ΜΕφΔωδ 98/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· Κράνης, Συμβολή στην ερμηνεία του άρθρου 724 ΚΠολΔ, Αρμ 2020, σ. 1 επ., 4· ο ίδιος, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 980· Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης) ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθ. 724, αρ. 5.

33. Εξάλειψη εγγραφείσας κατ' άρθ. 724 §1 προσημείωσης υποθήκης λόγω παραγραφής της ασφαλιστέας απαίτησης: ΜΠρΔαρ 281/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΛαμ 28/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΘεσ 10222/2014, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΘεσ 38134/2009, ΤΝΠ ΔΣΑ.

34. Μακρός χρόνος από την εγγραφή προσημείωσης μικρότερος πάντως της εικοσαετίας (249 ΑΚ), χωρίς να τραπεί σε υποθήκη, δεν δικαιολογεί από μόνος του πιθανολόγηση απόσβεσης της απαίτησης. Πρβλ. Δεκαετία: ΜΠρΝαυπλ 190/1975, Δ 1976.70 παρατ. *Ράμμος*· αντιθ. τριακονταετία, ικανή να επιφέρει παραγραφή: ΜΠρΘεσ 38134/2009, ΤΝΠ ΔΣΑ.

35. Πρβλ. ΟΛΑΠ 12/2009 areiospagos.gr· ΟΛΑΠ 10/1993 Δ1994.652: ισχυρισμό απόσβεσης της απαίτησης αποτελούν και οι παρακαλυπτικές, κατά το ουσιαστικό δίκαιο, ενστάσεις άσκησης του δικαιώματος, όπως είναι η ένσταση από το άρθρο 281 ΑΚ.

36. ΟΛΑΠ 472/1983 ΝοΒ 1984.48

37. ΟΛΑΠ 12/2009· ΟΛΑΠ 10/1993 ανωτ. (σημ. 35)

38. Χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι η οριστική αναγνωριστική απόφαση, κατά την ερμηνευτική εκδοχή ότι δεν αποτελεί τίτλο του άρθ. 724: ΜΕφΚρήτ 12/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΑθ 3204/2020, ΕΠολΔ 2020.157 με σχολ. *Ζωτιάδη*· οριστική απόφαση απορριπτική αγωγής που δεν επιδικάζει την φερόμενη ως ασφαλιστέα με το αυτοδύναμο μέτρο χρηματική απαίτηση: ΜΠρΘεσ 8501/2018, Αρμ 2020.2066· Οριστική απόφαση και διαταγή πληρωμής που δεν διαλαμβάνουν συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο, δεν αποτελούν τίτλο συντηρητικής κατάσχεσης όταν ο νόμος αξιώνει στην απόφαση κατάσχεσης να κατονομάζεται το κατασχόμενο περιουσιακό αντικείμενο (π.χ. πλοία, αεροσκάφη, ειδικά περιουσιακά στοιχεία): ΜΕφΑθ 1911/2018, ΕφΑΔΠολΔ 2019.945.

39. Πρβλ. ΜΠρΠειρ 1039/2016, ΤΝΠ *QUALEX*: πιθανολογήθηκε ότι η απαίτηση για την οποία εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, δυνάμει της οποίας επιβλήθηκε συντηρητική κατάσχεση, δεν είναι ακόμη βέβαιη και απαιτητή· ΜΠρΘεσ 742/2010, ΤΝΠ ΔΣΑ: πιθανολογείται η συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθ. 724 §2, δηλαδή η ανυπαρξία της απαίτησης για την οποία εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, δυνάμει της οποίας επιβλήθηκε συντηρητική κατάσχεση, διότι δεν υφίσταται έγγραφη σύμβαση πώλησης για το οφειλόμενο τίμημα της οποίας η καθ' ης να δικαιούται να αξιώσει την έκδοση διαταγής πληρωμής, ούτε σύμβαση αναγνώρισης χρέους, αλλά απαίτηση με βάση τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού.

40. Βλ. ενδεικτ. ΤρΕφΑθ 1963/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΑθ 1911/2018, ΕφΑΔΠολΔ 2019.945· ΜΠρΘεσ 8501/2018, Αρμ 2020.2066· *Χατζηϊωάννου*, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 191

41. Βλ. ειδικότερα *Χατζηϊωάννου*, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ.134 επ.

42. Αυτό έχει γίνει δεκτό εξάλλου στο πλαίσιο εφαρμογής της προϋποθέτουσας διάταξης του άρθ. 724 §1 επί κατάσχεσης εις χείρας τρίτου δυνάμει διαταγής πληρωμής που τελεσιδίκησε: ΕφΑθ 2620/1995, ΝοΒ 1996.636 = ΑρχΝ 1995.314 σημ. *Νικολαΐδη*· ΕφΑθ 10153/1985 ΕλλΔνη 1985.1150· *Λιβαθηνός*, Σχέσις μεταξύ συντηρητικής και αναγκαστικής κατασχέσεως κατά τον ΚΠολΔ, ΝοΒ 1972, σ. 1329 επ., 1131. Βλ. όμως υπό το ισχύον δίκαιο κατωτ. σημ. 263, 266.

δέχεται την αγωγή<sup>43</sup>. Όταν όμως επιβάλλεται συντηρητική κατάσχεση βάσει τελεσίδικης καταψηφιστικής απόφασης (ενν. μετά την τελεσιδικία) δεν υπάρχει διαφορά χρόνου μεταξύ επιβολής της συντηρητικής κατάσχεσης και τελεσιδικίας της απόφασης, ώστε να επέλθει η αναγκαστική εκχώρηση της συντηρητικώς κατασχεθείσας απαίτησης, αφού οι τελεσιδικία δεν έπεται της συντηρητικής κατάσχεσης, αλλά προηγείται αυτής (έχει ήδη επέλθει πριν την επιβολή της συντηρητικής κατάσχεσης). Έτσι όμως η επιβληθείσα μετά την τελεσιδικία συντηρητική κατάσχεση εις χείρας τρίτου αφενός στερεί την κατάσχεση αυτή από ένα σταθερό σημείο επέλευσης της αναγκαστικής εκχώρησης (σε μεταγενέστερο χρόνο, όπως το καταστρώνει ο νόμος), αφετέρου επιφέρει τις δυσμενείς για τον οφειλέτη έννομες συνέπειές της (π.χ. δέσμευση διαθεσίμων στον τραπεζικό λογαριασμό της) εις το διηνεκές, αφού δεν υπάρχει συγκεκριμένος χρόνος αναγκαστικής εκχώρησης.

Υπ' αυτό το νομοθετικό πλαίσιο, διερωτάται κανείς ποια θα ήταν η στόχευση για τον επισπεύδοντα να επιβάλει αυτή την αλυσιτελή συντηρητική κατάσχεση. Η μόνη πιθανή απάντηση είναι ότι σε αντίθεση με την αναγκαστική κατάσχεση για την νόμιμη επιβολή της οποίας ο δανειστής οφείλει να τηρήσει την προδικασία του άρθ. 926 §1, στη συντηρητική κατάσχεση δεν υφίσταται προδικασία και αυτή επιβάλλεται αμέσως (700 §2). Τούτο έχει ως αποτέλεσμα, ιδίως την αυτοδύναμη συντηρητική κατάσχεση στην οποία προέχει η ταχύτητα της διαδικασίας και ο αιφνιδιασμός του οφειλέτη, να παραλείπεται η ενημέρωσή του και να καθίσταται αντικειμενικώς αδύνατη η απ' αυτόν προβολή άμυνας πριν την δέσμευση των περιουσιακών του στοιχείων. Μια τέτοια κατάσταση είναι κατ' αρχήν θεμιτή όταν η συντηρητική κατάσχεση ενεργείται πριν την τελεσιδικία προς εξασφάλιση της μελλοντικής αναγκαστικής εκχώρησης της κατασχεθείσας απαίτησης, οπότε ο δανειστής αμύνεται στο πλαίσιο της δευτεροβάθμιας δίκης. Αν όμως γίνει δεκτό ότι η συντηρητική κατάσχεση μπορεί να επιβληθεί και μετά την τελεσιδικία, η εν λόγω κατάσχεση δεν μπορεί να οδηγήσει στην νόμιμη απόληξή της, δηλαδή στη αναγκαστική εκχώρηση. Επομένως, άλλη είναι η στόχευση του δανειστή που επιλέγει την δυνατότητα του άρθ. 724 βάσει τελεσίδικης καταψηφιστικής απόφασης: Να περιαγάγει τον οφειλέτη σε δυσμενή θέση επιφέροντας όλα τα προβλεπόμενα δυσμενή αποτελέσματα εις το διηνεκές και επ' αόριστον, αφού ορατή επέλευση της εκ του νόμου εκχώ-

ρησης δεν υπάρχει. Επομένως, με αυτή την συντηρητική κατάσχεση ούτε ο δανειστής θα οδηγηθεί σε κάποια εκχώρηση απαίτησης προς αυτόν, ούτε, συνακόλουθα, θα μπορεί να εισπράξει οτιδήποτε από τον τρίτο βάσει αυτής. Η συντηρητική κατάσχεση δυνάμει τελεσίδικου τίτλου δεν οδηγεί επομένως ούτε μπορεί να αποσκοπεί στην ικανοποίηση του δανειστή, αλλά στην αθέμιτη ασφυκτική πίεση προς τον οφειλέτη κατά παράκαμψη της αρχής της προδικασίας της εκτέλεσης.

Κι αν ο «αιφνιδιασμός» του καθ' ου είναι μια συνέπεια την οποία ανέχεται ο νομοθέτης στο σύστημα των ασφαλιστικών μέτρων, αντιθέτως, στο σύστημα της αναγκαστικής εκτέλεσης, η προδικασία και η προθεσμία εκούσιας συμμόρφωσης είναι υποχρεωτικές και η παράλειψή τους επισύρει ποινή ακυρότητας. Αν δεν ήταν έτσι, θα προβλεπόταν ιδίως στην αναγκαστική κατάσχεση εις χείρας τρίτου δυνατότητα να επιβληθεί αυτή άνευ προδικασίας. Αντιθέτως, η προδικασία είναι αυτονόητη και στην αναγκαστική κατάσχεση εις χείρας τρίτου. Η συμπεριφορά του δανειστή να επιβάλει την ως άνω αλυσιτελή συντηρητική κατάσχεση μόνον για να δεσμεύσει περιουσιακά στοιχεία και χωρίς να μπορεί ούτε αυτός να εισπράξει την απαίτηση, μόνον και μόνον για να αποφύγει την προδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης, είναι αθέμιτη, τα αποτελέσματά της αποδοκιμάζονται από το δίκαιο και βρίσκονται εκτός των σκοπών του άρθ. 724.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αυτοδύναμη συντηρητική κατάσχεση που επιβάλλεται μετά την τελεσιδικία της οριστικής απόφασης (χωρίς να έχει προηγηθεί αναστολή της εκτελεστότητας ή της αναγκαστικής εκτέλεσης) αποτελεί κατάχρηση θεσμού και επιφέρει ακυρότητα της κατάσχεσης αυτής, ελεγχόμενη κατ' άρθ. 702 §1 (: *μη νόμιμος τίτλος*)<sup>44</sup>

Εξαίρεση αποτελούν περιπτώσεις που η εξοπλισμένη με εκτελεστό τίτλο απαίτηση δεν μπορεί να μετουσιωθεί σε αναγκαστική εκτέλεση για λόγο αντικειμενικό, είτε επειδή αναστέλλεται η εκτελεστότητα δικαστικώς (546, 565) είτε η διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης αναστέλλεται αυτοδικαίως (π.χ. άρθ. 19 α.ν. 1715/1951). Τότε η επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης παραμένει επίκαιρη, ώστε να αποτραπεί, μέσω της απαγόρευσης διάθεσης (715 §1,4), ο επικείμενος κίνδυνος αποξένωσης του οφειλέτη από περιουσιακά του στοιχεία προς το σκοπό ματαίωσης της ικανοποίησης του δανειστή<sup>45</sup>.

Στην υπό κρίση περίπτωση, οι επίδικες κατασχέσεις έχοντας επιβληθεί μετά την τελεσιδικία που επέφεραν οι Εφθ .../2004 και Εφθ .../2005, είναι άκυρες. Και τούτο, διότι, ανεξαρτήτως του τίτλου (πρωτόδικης ή εφετειακής απόφασης) δυνάμει του οποίου επισπεύστηκαν οι συντη-

43. «Όποιος έχει κατασχέσει [παρακείμενος: δηλαδή έχει κάποιος ήδη κατασχέσει] συντηρητικώς απαίτηση στα χέρια τρίτου γίνεται [ενεστώτας: «γίνεται», δηλαδή τώρα, σε μεταγενέστερο χρόνο από την κατάσχεση], από την τελεσιδικία της απόφασης που δέχεται [ενεστώτας: «δέχεται», δηλαδή τώρα, σε μεταγενέστερο χρόνο από την κατάσχεση] την αγωγή για την κύρια υπόθεση, δικαιούχος ολόκληρης της απαίτησης ή μέρους της, ανάλογα με το περιεχόμενο της απόφασης».

44. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ.136.

45. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 144.

ρητικές κατασχέσεις, κατά τις ανωτέρω σκέψεις, άκυρες είναι σε κάθε περίπτωση συντηρητικές κατασχέσεις μετά την τελεσιδικία, όταν δεν εμποδίζονται από αναστολή της εκτελεστότητας.

### **(β) Λοιπά διαδικαστικά ελαττώματα του κατασχετηρίου**

Το κατασχετήριο πρέπει να περιέχει ακριβή προσδιορισμό της κατασχετέας απαίτησης η οποία πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς ως προς το μέγεθος της ακόμη και αν αποτελείται και από τόκους και έξοδα. Όταν το συνολικό ποσό συναποτελείται και από τόκους, αυτοί πρέπει να υπολογίζονται και να προκύπτουν με σαφήνεια.

Σύμφωνα με το Κατασχετήριο η Α\* Α\* ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

(i) κατέβαλλε στις 24.9.2002 ποσό ευρώ 35.216,43 για κεφάλαιο και ευρώ 4.344,54 για τόκους (συνολικά ποσό ευρώ 38.692,06) χωρίς να αναφέρεται υπολογισμός των τόκων, ούτε ημερομηνία έναρξης τοκοφορίας ούτε με ποιο επιτόκιο.

(ii) εξόφλησε στις 22.2.2005 το οφειλόμενο κατά την απόφαση ποσό στους ενάγοντες καταβάλλοντας σ' αυτούς κατά τα αναφερόμενα στο κατασχετήριο το ποσό των ευρώ 68.083,71 και κατά την ανάλυση του κατασχετηρίου ποσό ευρώ 49.300 για κεφάλαιο, ευρώ 18.167,14 για τόκους χωρίς να γίνεται καμία αναφορά στον συνυπολογισμό της καταβολής του προσωρινώς εκτελεστού ποσού, ποιο ποσό για ποιόν ενάγοντα, πως υπολογίστηκαν κατόπιν οι τόκοι και από πότε, δηλαδή ημερομηνία έναρξης, επί ποιού ποσού, ούτε με ποιο επιτόκιο.

(iii) κατέβαλε στις 26.5.2005 ευρώ 11.439,72 και ποσό ευρώ 8.608,22 για κεφάλαιο, 650 ευρώ για δικαστική δαπάνη και ευρώ 2.276,87 για τόκους χωρίς να γίνεται καμία αναφορά στον συνυπολογισμό του προσωρινώς εκτελεστού ποσού, πως υπολογίστηκαν κατόπιν οι τόκοι και από πότε, δηλαδή ημερομηνία έναρξης, επί ποιού ποσού, ούτε με ποιο επιτόκιο.

Θα πρέπει επίσης να αναφέρεται το ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση. Κατά τον Άρειο Πάγο η αναφορά για κατάσχεση «μέχρι τον ποσού...» καθιστά ασαφές το κατασχετήριο και υφίσταται ακυρότητα<sup>46</sup>. Στην υπό κρίση περίπτωση, εφόσον με το κατασχετήριο επιβάλλονται κατασχέσεις με την ως άνω διατύπωση, πάσχει ακυρότητα το κατασχετήριο λόγω αοριστίας.

Επίσης το κατασχετήριο πρέπει να περιέχει ακριβή περιγραφή του εκτελεστού τίτλου που μπορεί να είναι και απόφαση πρωτοβαθμίου δικαστηρίου. Θα πρέπει

τότε να αναφέρεται πώς η απόφαση κατέστη τελεσίδικη, εκτός αν πρόκειται για προσωρινώς εκτελεστή απόφαση (904 παρ. 2α-)<sup>47</sup>. Στην υπό κρίση περίπτωση, στο κατασχετήριο δεν καθίσταται σαφές (i) πότε κατέστησαν τελεσίδικες οι Εφθ .../2005 και Εφθ .../2004- (ii) επί απορρίψεως των εφέσεων με την Εφθ .../2005 δυνάμει ποιού τίτλου κατεβλήθη το ποσό των € 11.439,72 (σελ. 6 κατασχετηρίου υπό Δ').

### **(γ) Ορισμένο ανακοπήs άρθ. 702**

Οι αντιρρήσεις περί την εκτέλεση συντηρητικής κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, εφόσον περιλαμβάνονται και αυτές στο ίδιο δικόγραφο με λόγους του άρθ. 724 §2, πρέπει να περιγράφουν τους τρίτους στα χέρια των οποίων κατασχέθηκε συντηρητικά η απαίτηση που ο ανακόπτων διατηρεί σε βάρος του, την απαίτηση του καθ' ου, για την εξασφάλιση της οποίας επιβλήθηκε η συντηρητική κατάσχεση, καθώς και το ποσό μέχρι του οποίου επιβλήθηκε κάθε συντηρητική κατάσχεση, τον τίτλο και την αταξία του τίτλου ή την ακυρότητα της κατάσχεσης που πλήττουν<sup>48</sup>. Δεν απαιτείται να αναφέρονται τα ποσά που δεσμεύτηκαν σε κάθε τραπεζικό λογαριασμό και το ύψος των απαιτήσεων που ο ανακόπτων τυχόν διατηρεί σε βάρος κάθε τρίτου, ούτε και, επειδή ο ανακόπτων επικαλείται υπέρβαση του προσήκοντος μέτρου, να προσδιορίσει αναγκαιώς από ποια περιουσιακά στοιχεία πρέπει να ανακληθεί η συντηρητική κατάσχεση, διότι ο προσδιορισμός των περιουσιακών αυτών στοιχείων εναπόκειται στην κρίση του δικαστηρίου<sup>49</sup>.

Επιπροσθέτως, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη ανακοπή υπόκειται στην προθεσμία του άρθ. 934 §1 περ. α'<sup>50</sup>, η οποία εφαρμόζεται αναλόγως<sup>51</sup>, θα πρέπει να αναφέρεται η ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγκεκριμένης κατάσχεσης, δηλαδή η επίδοση του κατασχετηρίου στον οφειλέτη<sup>52</sup> δια της οποίας ολοκληρώνεται η κατάσχεση, ώστε να προκύπτει η αφετηρία της προθεσμίας και το εμπρόθεσμο της άσκησης της συγκεκριμένης αντίρρησης.

47. Κεραμής/Κονδύλης/Νίκας (- Ορφανίδης), ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2021), άρθ. 983, αρ. 42.

48. Χατζηγιάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 212.

49. ΤρΕφΑνΚρητ 57/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· Χατζηγιάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 212.

50. Βλ. κατωτ. παρ. IV.

51. Στις διαφορές του άρθ. 702 εφαρμόζονται συμπληρωματικά και τα άρθ. 933-940Α: ΑΠ 1291/2019, ΝοΒ 2020.271· ΑΠ 298/2003, ΧρΙΔ 2003.440 = ΕλλΔνη 2004.407· ΑΠ 1613/2000, ΕλλΔνη 2001.681· Τζίφρας, ΑσφΜ4, (1985), σ. 72.

52. Νίκας, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως Ι<sup>3</sup>, 2023, §28, αρ. 16, σ. 655· Γέσιου – Φαλτσή, Δίκαιο Αναγκαστικής Εκτελέσεως, ΙΙβ/Ειδικό μέρος<sup>2</sup>, 2018, §64, αρ. 373, σ. 269-270. Αντιθ. Βασιλάκη, Συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου<sup>2</sup>, (2020), σ. 111: από την ημερομηνία επίδοσης στον τρίτο της διαταγής πληρωμής ή της οριστικής απόφασης με επιταγή να μη εξοφλήσει την απαίτηση οπότε αρχίζει η δέσμευση του τρίτου.

46. ΑΠ 821/2018 areiospagos.gr: "ο μη ακριβής προσδιορισμός της ποσότητας που κατάσχεται,... δεν αρκεί η αναφορά ότι κατάσχει "μέχρι του ποσού των ευρώ ... 191.794,14", με την οποία είναι ασαφές το ακριβές ποσό για το οποίο επιβάλλεται η κατάσχεση, έχουν συνέπεια την ακυρότητα του κατασχετηρίου και συνεπώς, ορθά, εξαιτίας αυτών των ατελειών, πλημμελειών και ελλείψεων διέγνωσε ακυρότητα αυτού".

### III. Απάντηση στο 3ο ερώτημα: Ακριβές περιεχόμενο της έννομης προστασίας κατά αυτοδύναμης συντηρητικής κατάσχεσης

Κατά την κρατούσα γνώμη η αναστολή εκτέλεσης του μέτρου είναι νοητή, εφόσον αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί<sup>53</sup>, δηλαδή διατάσσεται ως κατάλληλη μορφή προστασίας μέχρι την εγγραφή της προσημείωσης υποθήκης ή την επιβολή της συντηρητικής κατάσχεσης, αλλιώς με τις ίδιες προϋποθέσεις του άρθ. 724 §2 εξετάζεται το ενδεχόμενο ανάκλησής τους<sup>54</sup>. Έτσι, «ο όρος «αναστολή» του ασφαλιστικού μέτρου, που χρησιμοποιείται στην διάταξη του άρθ. 724 §2 έχει την έννοια της ανάκλησης<sup>55</sup>.

Παρόμοια είναι η δυνατότητα που παρέχεται και από την διάταξη του άρθ. 702 §3<sup>56</sup>.

Περαιτέρω, αμφότερες οι διατάξεις (724 §2, 702 §3) προβλέπουν ότι το δικαστήριο έχει την εξουσία, αντί να αναστείλει/ανακαλέσει το αυτοδύναμο ασφαλιστικό μέτρο, να περιορίσει την εκτέλεσή του σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, αν πιθανολογείται ότι τα στοιχεία αυτά είναι επαρκή για την εξασφάλιση της απαίτησης. Όταν το

επιβληθέν μέτρο οδηγεί σε δέσμευση που υπερκαλύπτει το ύψος της συνολικής απαίτησης, δεν αποσκοπεί στην εξασφάλισή της αλλά στον οικονομικό στραγγαλισμό του οφειλέτη<sup>57</sup>. Κάτι τέτοιο δεν είναι ανεκτό από την έννομη τάξη, όπως προκύπτει και από την αρχή της αναλογικότητας και από ειδικότερες ρυθμιστικές εκφάνσεις της (692 §3, 951 §2).

Η ομοιότητα των ως άνω προβλεπομένων εννόμων συνεπειών σε αμφότερες τις διατάξεις εξηγείται και τεολογικώς: Η δυνατότητα για αυτοδύναμη επιβολή ασφαλιστικών μέτρων ασκείται από τον δανειστή κατ' αρχήν ελεύθερα, καθώς ο επιδιωκόμενος σκοπός, δηλαδή η εξασφάλιση της απαίτησής του συνδέεται με τη διαχείριση της περιουσίας του, η οποία συνιστά θεμιτό συμφέρον του<sup>58</sup>. Οι ρυθμίσεις των άρθ. 702 §3 και 724 §2 αποτελούν φραγμό στην καταχρηστική συμπεριφορά του δανειστή<sup>59</sup>, ως ειδικές εκδηλώσεις των άρθ. 116 και 692 §3 που καθιερώνουν αντίστοιχα την τήρηση των κανόνων της καλής πίστης και το ανεπίτρεπτο επιβολής περισσότερων ασφαλιστικών μέτρων από όσα είναι αναγκαία<sup>60</sup>.

Ωστόσο, οι προϋποθέσεις περιορισμού εξετάζονται από το δικαστήριο και η ως άνω κατάχρηση ελέγχεται δικαστικώς, εφόσον προηγουμένως ο καθ' ου έχει ασκήσει αυτοτελές σχετικό αίτημα (106). Αυτεπάγγελτος περιορισμός χωρίς αίτηση ή χωρίς ειδικό αίτημα σε ασκηθείσα αίτηση (ή ανακοπή) δεν είναι νόμιμος<sup>61</sup>.

### IV. Απάντηση στο 4ο ερώτημα: Προθεσμία άσκησης αντιρρήσεων

Ουσιώδης διαφορά μεταξύ των αντιρρήσεων του άρθ. 724 §2 και 702 §3,1 είναι η τήρηση προθεσμίας.

53. Βλ. ΤρΕφΠειρ 253/2024 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

54. Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης) ΚΠολΔ<sup>2</sup>, 2020, άρθ. 724, αρ. 6· ο ίδιος, Συμβολή στην ερμηνεία του άρθρου 724 ΚΠολΔ, Αρμ 2020, σ. 1 επ., 4-5· ο ίδιος, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 980· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup>, (2016) σ. 241 (ως προς την συντηρητική κατάσχεση)· Παπαδάκης, Διαταγή πληρωμής<sup>2</sup>, (2012), σ. 165· ΑΠ 927/2021, ΕπΑκ 2021.795 παρατ. Χατζηϊωάννου· ΣυμβΑΠ 182/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΑθ 2535/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΑθ 1970/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΤρΕφΑιγ 69/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΚρητ 33/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΑνΚρητ 57/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΘεσ 2480/2017, ΕλλΔνη 2017.1741 παρατ. Κατρά· ΜΕφΑθ 570/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΘεσ 1485/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΑνΚρητ 129/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 158/2019, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΕφΑθ 2467/2018, ΝοΒ 2018.1658· ΠΠρΑθ 226/2018, ΕλλΔνη 2019.197 = ΕπΑκ 2020.93 παρατ. Πετρίδου· ΠΠρΘεσ 17099/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΠατρ 665/2021, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΑθ 5673/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΘεσ 256/2019, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΚέρκ 1144/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΠειρ 1039/2016, ΤΝΠ QUALEX· ΜΠρΒολ 87/2016, ΕλλΔνη 2016.844· ΜΠρΑθ 6718/2008, ΤΝΠ ΔΣΑ· ΜΠρΘεσ 3239/1988, Αρμ 1989.378.

55. ΑΠ 97/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΑθ 2226/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΛαρ190/2020, ΕφΑΔΠολΔ 2021.101· ΜΕφΛαμ 74/2021, ΕφΑΔΠολΔ 2021.1378· ΜΕφΠειρ 526/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΛαρ 6/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.87 = ΕλλΔνη 2019.173· ΜΠρΑθ 3204/2020, ΕΠολΔ 2020.157 σχολ. Ζωτιάδη· ΜΠρΡοδ 190/2019, ΔωδΝομ 2020.97· ΜΠρΚέρκ 1144/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕιρΘηβ 138/2015, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΒολ 2544/2001, Αρμ 2002.1596 σημ. ΣΤ·Γ· Βαθρακοκοιλής, ΕρμΚΠολΔ, (1996), άρθ. 724, αρ. 9· Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 216 επ.

56. Η διάταξη του άρθ. 702 § 3 δεν αναφέρεται ρητώς σε «ανάκληση» αλλά σε περιορισμό της εκτέλεσης της απόφασης σε ορισμένα περιουσιακά στοιχεία, κάτι που βεβαίως κατ' ουσίαν ισοδυναμεί με μερική ανάκληση. Ίδια κατά περιεχόμενο μερική ανάκληση προβλέπει και η διάταξη του άρθ. 724 §2· βλ. σχετ. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 217 (σημ. 136)

57. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 202, 224· Εξόφθαλμη περίπτωση κατάχρησης της δυνατότητας του άρθ. 724 §1 αποτέλεσε η περιγραφόμενη στη ΜΠρΚέρκ 29/2010, Αρμ 2010.1041 περίπτωση, όπου διατάχθηκε περιορισμός εγγραφείσας προσημείωσης από ενενήντα δύο (92) ακίνητα του οφειλέτη ενώ ενός η αξία επαρκούσε για την εξασφάλιση της απαίτησης.

58. ΤρΕφΑθ 2549/2019, ΤΝΠ QUALEX.

59. ΑΠ 1519/2017, sakkoulas-online· ΑΠ 551/2005, ΕλλΔνη 2007.460· ΜΕφΑθ 6206/2018, ΤΝΠ QUALEX· Εκτενώς Πλεύρη, Κατάχρηση δικαιώματος στην αναγκαστική εκτέλεση - Σύγχρονες νομολογιακές εφαρμογές, ΕλλΔνη 2021, σ. 651 επ., 656-657 μ.π.π.

60. ΤρΕφΛαρ190/2020, ΕφΑΔΠολΔ 2021.101· ΜΕφΠειρ 526/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΛαρ 6/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.87 = ΕλλΔνη 2019.173· ΜΠρΡοδ 190/2019, ΔωδΝομ 2020.97· ΤρΕφΑιγ 69/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΔωδ 118/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΛαρ190/2020, ΕφΑΔΠολΔ 2021.101· ΜΕφΛαμ 74/2021, ΕφΑΔΠολΔ 2021.1378· ΜΕφΠειρ 526/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΠατρ 371/2020, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΔωδ 205/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΔωδ 98/2020, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΕφΛαρ 6/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.87 = ΕλλΔνη 2019.173· ΜΠρΡοδ 190/2019, ΔωδΝομ 2020.97· ΜΠρΘεσ 8501/2018, Αρμ 2020.2066· Μακρίδου/Απαλαγάκη/Διαμαντόπουλος, ΠολΔ<sup>2</sup>, (2018), σ. 114· Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 224,225

61. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 225.

Γι' αυτό και η συστηματική κατηγοριοποίηση των αντιρρήσεων είναι κρίσιμη, ιδίως όταν στο ίδιο δικόγραφο σωρευούνται λόγοι από αμφότερες τις διατάξεις. Ως προς τις αντιρρήσεις του άρθ. 724 §2 δεν προβλέπεται προθεσμία<sup>62</sup>. Αντιθέτως, η ανακοπή κατά της συντηρητικής κατάσχεσης ασκείται εντός προθεσμίας σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημέρα της κατάσχεσης (άρθ. 934 §1 περ α')<sup>63</sup>.

## V. Απάντηση στο 5ο ερώτημα: Υπάρχει υποχρέωση άσκησης προηγούμενης κύριας αγωγής για την απαίτηση;

Η διάταξη του άρθ. 724 §2 (και του άρθ. 702) προβλέπει συγκεκριμένους λόγους αναστολής/ ανάκλησης των αυτοδύναμων μέτρων στους οποίους δεν περιλαμβάνεται η πιθανολόγηση ευδοκίμησης τυχόν εκκρεμούς ανακοπής ή ένδικου μέσου κατά του τίτλου των αυτοδύναμων μέτρων. Τούτο είναι εύλογο, αφού, σε αντίθεση με λοιπά ένδικα βοηθήματα αναστολών, η αίτηση αυτή δεν δορυφορεί μια τέτοια ανακοπή ή ένδικο μέσο<sup>64</sup>. Το ίδιο ισχύει όταν ο φερόμενος οφειλέτης ασκήσει αρνητική αναγνωριστική αγωγή στηριζόμενη σε αποσβεστική ή παρακωλυτική της απαίτησης ένσταση (π.χ. 281 ΑΚ) και μάλιστα οψιγενή, που δεν καταλαμβάνεται από το δεδικασμένο της οριστικής απόφασης (330) που αποτελεί τον τίτλο επιβολής της κατ' άρθ. 724 §1 συντηρητικής κατάσχεσης. Επομένως, ο δικαστής που καλείται να εξετάσει δικόγραφο αναστολής/ανακοπής των άρθ. 724 και 702 το πράττει ανεξαρτήτως προηγούμενης ή μη άσκησης οποιουδήποτε ενδίκου μέσου ή βοηθήματος ως προς την απαίτηση, το οποίο εξάλλου δεν είναι ούτε υποχρεωτικό ούτε αναγκαίο να έχει ασκηθεί, για να εισαχθεί παραδεκτώς προς συζήτηση αίτηση/ανακοπή κατά αυτοδυνάμως επιβληθείσης συντηρητικής κατάσχεσης.

## VI. Απάντηση στο 6ον ερώτημα: Δυνατότητα προσωρινής διαταγής (σημειώματος) και νόμιμο περιεχόμενό της.

Στην περίπτωση της αίτησης αναστολής του άρθ. 724 §2, ο δικαστής μπορεί να χορηγήσει προσωρινή διαταγή κατ' άρθ. 691Α, εφόσον παρίσταται ανάγκη άμεσης προστασίας του οφειλέτη, μέχρι την συζήτηση της αίτησης<sup>65</sup>. Μετά το ν. 4335/2015 κάτι τέτοιο δεν ήταν αυτονόητο

στο πλαίσιο ανακοπής του άρθ. 702<sup>66</sup>. Πριν από το ν. 4335/2015 γινόταν δεκτό ότι μετά την άσκηση ακυρωτικής ανακοπής κατά το άρθ. 702 ήταν δυνατή η υποβολή αίτησης αναστολής της εκτέλεσης (για την ακρίβεια αίτημα προσωρινής διαταγής κάτωθι ανακοπής του άρθ. 702) έως την έκδοση απόφασης επί της ανακοπής, καθώς και η έκδοση προσωρινής διαταγής (σημειώματος) έως την έκδοση απόφασης επί της αίτησης αναστολής<sup>67</sup>. Μετά την επαναφορά της αίτησης αναστολής με το άρθ. 60 ν. 4842/2021 (άρθ. 938 §§1,2) θα πρέπει να ισχύσουν και πάλι όσα ίσχυαν και πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4335/2015<sup>68</sup>.

Δεδομένου λοιπόν ότι κατ' αρχήν είναι επιτρεπτή η χορήγηση σημειώματος (προσωρινής διαταγής) μέχρι την συζήτηση της αίτησης/ανακοπής των άρθ. 724 §2 και 702 §§1,3, ερωτάται ποιο είναι το νόμιμο περιεχόμενό του, ιδίως στην περίπτωση της συντηρητικής κατάσχεσης τραπεζικών λογαριασμών με την επίδοση στον τρίτο της οριστικής απόφασης με επιταγή να μη εξοφλήσει την απαίτηση η οποία έχει προηγηθεί της κοινοποίησης του κατασχετηρίου στον οφειλέτη, οπότε είναι υποστατή και αρχίζει η δέσμευση του τρίτου<sup>69</sup>. Κατά το στάδιο από την

66. Μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4335/2015 λόγω κατάργησης του άρθ. 938 κατά την κρατούσα γνώμη δεν ήταν δυνατή η αναστολή κάθε μορφής ασφαλιστικού μέτρου, μέχρι να εκδοθεί απόφαση επί της ανακοπής, αλλά μόνο επί άμεσης εκτέλεσης: ΜΠρΚέρκ 1088/2018, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΛαμ 427/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· αντίθ. ΜΠρΒολ 499/2018, ΕλλΔνη 2018.1099· Είχε πάντως επισημανθεί ότι ανάγκη ανάλογης εφαρμογής του άρθ. 938 δεν υπήρχε, αφού ο ανακώπων μπορούσε να ζητήσει κατά την κατάθεση της ανακοπής του την έκδοση προσωρινής διαταγής για την αναστολή εκτέλεσης μέχρι να εκδοθεί η απόφαση επί της ανακοπής του, σύμφωνα με το άρθ. 691Α το οποίο εφαρμόζοταν ευθέως: Ι. Δεληκωστόπουλος, Η προσωρινή διαταγή κατά τον ΚΠολΔ, (2019), σ. 168-169· ο ίδιος, Αρμοδιότητα για την αναστολή εκτέλεσης ασφαλιστικών μέτρων του άρθ. 724 ΚΠολΔ, ΕφΑΔ ΠολΔ 2021, σ. 538 επ., 540-541· Μαργαρίτης, ΕρμΚΠολΔ ΙΙ<sup>2</sup>, (2018), άρθ. 702, αρ. 9· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup>, (2016), σ. 100· πρβλ. και Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνη) ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθ. 702, αρ. 4

67. ΜΠρΠατρ 166/2015, ΕλλΔνη 2016.1452· ΜΠρΑλεξ 89/2013, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΞανθ 467/2012, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΡοδ 770/2012, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΠρεβ 297/1992, Δ 1993.1114· ΜΠρΑθ 11256/1987, ΕλλΔνη 1989.846· ΜΠρΑθ 18729/1986, Δ 1987.143· Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης) ΚΠολΔ Ι, (2000), άρθ. 702 αρ. 6· Κράνης, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 979· ο ίδιος, Λειτουργικές δομές των ασφαλιστικών μέτρων, ΕλλΔνη 2003, σ. 1225 επ., 1236· Μπέης, ΠολΔ, άρθ. 702, σ. 244· Τζίφρας, Χορήγησης σημειώματος υπό του δικαστηρίου προ πάσης εκτελέσεως αποφάσεως διατασσούσης ασφαλιστικά μέτρα, ΑρχΝ 1970, σ. 172 επ., 173.

68. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 255

69. ΑΠ 1914/2011, ΕΠολΔ 2012.191 παρατ. Π. Γιαννόπουλου· ΠΠρΘεσ 12935/2017, Αρμ 2017.1946· ΜΠρΑθ 6746/1981, ΑρχΝ 1982.154· Κεραμεύς/Κονδύλης/Νίκας (-Κράνης) ΚΠολΔ<sup>2</sup>, (2020), άρθ. 711, αρ. 1· ο ίδιος, Συντηρητική κατάσχεση χρηματικής απαίτησης στα χέρια τρίτου με τίτλο διαταγή πληρωμής, ΕλλΔνη 2015, σ. 975 επ., 976· Μπέης, ΠολΔ, άρθ. 712,

62. ΤρΕφΑθ 1963/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΑθ 5672/2019, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΑθ 300/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.350.

63. ΤρΕφΑθ 1963/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΑθ 1850/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΤρΕφΑθ 2549/2019, ΤΝΠ QUALEX· ΤρΕφΘεσ 1500/2018, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΘεσ 655, 656/2020 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΠΠρΚέρκ 524/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΑθ 1295/2018, ΕφΑΔΠολΔ 2019.1196.

64. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 191, 213· ΕφΑθ 1313/2023 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ

65. ΤρΕφΘεσ 391/2018, ΕλλΔνη 2018.775 σημ. Γεωργίου.

άσκηση της αίτησης του άρθρ. 724 §2 μέχρι την έκδοση απόφασης επ' αυτής υπάρχει έδαφος, ακόμα και αν έχει ολοκληρωθεί η κατάσχεση, προστασίας του καθ' ου με προσωρινή διαταγή με περιεχόμενο την αναστολή προόδου της διαδικασίας υποβολής δήλωσης του τρίτου. Η προσωρινή διαταγή λειτουργεί άμεσα και για το μέλλον, αναστέλλεται η προθεσμία δήλωσης, ενώ ο τρίτος νομίμως δεν προβαίνει σε δήλωση ή προβαίνει σε τυπική δήλωση «ότι αδυνατεί να προβεί σε δήλωση τρίτου διαρκούσης της αναστολής», ενώ απαγορεύεται να ενεργηθεί νέα δέσμευση ποσού το οποίο πιστώνεται στους λογαριασμούς μετά τη χορήγηση της αναστολής δια της προσωρινής διαταγής<sup>70</sup>.

Αν όμως ο καθ' ου δεν προλάβει να προσφύγει στο δικαστήριο πριν την δέσμευση των τραπεζικών λογαριασμών για την οποία συνήθως ενημερώνεται κατόπιν εορτής (η επίδοση του κατασχετηρίου στον οφειλέτη έπεται) ερωτάται αν υπάρχει περιθώριο δικαστικής προστασίας πριν από την συζήτηση της αίτησης που συνήθως καθυστερεί, όπως καθυστερεί και η έκδοση απόφασης ακόμα και θετικής για τον καθ' ου που διατάσσει ανάκληση.

Πριν τη συζήτηση της αίτησης αναστολής, ακόμα και αν έχει ολοκληρωθεί η δέσμευση και ανακύπτει ανάγκη χορήγησης προσωρινής διαταγής, αυτή διατηρεί την αξία της ως ενδιάμεσου ρυθμιστικού μέτρου της εκτέλεσης με τη μορφή απαγόρευσης πρόσθετων πράξεων δέσμευσης ή ακόμα και περιορισμού στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, ώστε να εξασφαλιστεί η διαβίωση του καθ' ου ή η ομαλή λειτουργία της επιχείρησής του.

Στο πλαίσιο αυτό, ολική ανάκληση του αυτοδύναμου με προσωρινή διαταγή κατ' αρχήν δεν ενδείκνυται, διότι αφενός δεν απομένει αντικείμενο προς εκδίκαση στο πλαίσιο της κύριας αίτησης, αφετέρου εμφολωρεί ο κίνδυνος ό,τι ανακαλείται υπέρ του καθ' ου να ρευστοποιείται ή να εξαφανίζεται και να μην μπορεί να αποτελέσει εκ νέου αντικείμενο εξασφάλισης του δανειστή, αν τελικώς απορριφθεί η αίτηση/ανακοπή.

σ. 469-470· Χαμηλοθώρης, ΑσφΜ<sup>2</sup> (2016), σ. 210· Βασιλάκη, Συντηρητική κατάσχεση στα χέρια τρίτου<sup>2</sup>, (2020), σ. 111 μ.π.π.· αντίθ. ΕφΑθ 5494/2008, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΜΠρΡοδ 2616/2006, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕφΑθ 5916/1978, ΝοΒ 1979.791· Συντέλεση της αναγκαστικής κατάσχεσης εις χείρας τρίτου με μόνη της επίδοση του κατασχετηρίου στον τρίτο (κρ. γν.) βλ. ενδεικτ. ΟΛΑΠ 3/1993, ΕλλΔνη 1993.1459· ΑΠ 500/2018, sakoulas-online· ΑΠ 360/2017, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 197/2005, ΕλλΔνη 2006.477· αντίθ. ΑΠ 1078/2008, Δ 2008.913 παρ. 1. Μωράτη· Πρόσθετες παραπομπές εις Κολοτούρο, Συνέπειες της αναγκαστικής κατάσχεσης στα χέρια τρίτου, ΕΠολΔ 2016, σ. 127 επ., 128 και σημ. 5.

70. Πρβλ. Τσικρικά, παρέμβαση σε Η κατάσχεση εις χείρας τρίτου, 41<sup>ο</sup> συνέδριο της Ενώσεως Ελλήνων Δικονομολόγων, (2017), σ. 133 επ., 134· Ι. Δεληκωστόπουλο, Αναστολή εκτελεστότητας διαταγής πληρωμής, κατ' άρθρο 632 § 3 ΚΠολΔ, ενώ εκκρεμεί η διαδικασία της κατάσχεσης εις χείρας τρίτου, ΕλλΔνη 2019, σ. 9 επ., 13.

Ωστόσο, κατ' εξαίρεση ολική ανάκληση μπορεί να διαταχθεί, όταν ο δικαστής της προσωρινής διαταγής διαπιστώνει ότι ο κατασχών είχε δυνατότητα άμεσης ικανοποίησης (αναγκαστικής κατάσχεσης) και το παρέλειψε να το πράξει, ότι η συντηρητική κατάσχεση πάσχει από πρόδηλες ακυρότητες, ότι ο οφειλέτης είναι φερέγγυος, ότι έχει ικανή περιουσία να ικανοποιήσει την απαίτηση, ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις αποξένωσης ή επικείμενης αποξένωσής του από περιουσιακά του στοιχεία κ.α. Με άλλες λέξεις, όταν διαπιστώνει με βεβαιότητα (με αποδείξεις εξ εγγράφων), ότι ο κατασχών δεν κινδυνεύει να υποστεί βλάβη από την ολική ανάκληση με προσωρινή διαταγή.

Στη συνήθη περίπτωση που ο δικαστής έχει οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς τα ανωτέρω στοιχεία, και βρίσκεται ενώπιον διλήμματος μεταξύ κινδύνου της απαίτησης (προβαλλόμενου από τον δανειστή) και κινδύνου διαβίωσης (προβαλλόμενου από τον οφειλέτη) επειδή π.χ. έχουν δεσμευτεί όλοι οι λογαριασμοί του, θα πρέπει, προκειμένου να διατηρηθεί ένα ενδιάμεσο status quo στις σχέσεις των διαδίκων που θα αποτρέψει τις αμετάκλητες καταστάσεις μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αίτησης αναστολής, να σταθμίσει τα εκατέρωθεν συμφέροντα και να εξασφαλίσει την διαβίωση του οφειλέτη χωρίς να θίγει τον πυρήνα του επιβληθέντος μέτρου. Όταν λοιπόν κατάσχονται αδιακρίτως όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί του καθ' ου και οι δεσμεύσεις υπερβαίνουν το ποσό της οφειλής, γεγονός που θα αποδεικνύεται αμέσως από τις δηλώσεις τρίτου ή ακόμα και από έγγραφα εκδόσεως της τραπεζής, ο δικαστής θα πρέπει ήδη με την προσωρινή διαταγή να αποδεσμεύσει το δεσμευθέν ποσό που υπερβαίνει το ποσό της απαίτησης<sup>71</sup>. Μάλιστα, ο περιορισμός δεν πρέπει να είναι μόνο ποσοτικός αλλά και ποιοτικός, δηλαδή ανάμεσα σε περισσότερους κατασχεμένους τραπεζικούς λογαριασμούς το δικαστήριο κατά την επιλογή αποδέσμευσης να αποδεσμεύει εκείνον τον τραπεζικό λογαριασμό μέσω του οποίου διεξάγεται ο κύριος όγκος των οικονομικών συναλλαγών του οφειλέτη ή της επιχείρησής του και να διατηρεί την κατάσχεση σε έτερο λογαριασμό του οποίου οι καταθέσεις επαρκούν για να καλύψει την απαίτηση<sup>72</sup>.

Αλλά ακόμα και αν το δεσμευμένο ποσό υπολείπεται της απαίτησης, ο δικαστής πρέπει να αποδεσμεύσει το απολύτως αναγκαίο ποσό προς εξασφάλιση της διαβίωσης του οφειλέτη<sup>73</sup> μέχρι την συζήτηση της αίτησης (ή και την

71. ΤρΕφΑθ 261/2021, ΤΝΠ QUALEX· ΜΕφΛαρ 6/2019, ΕφΑΔΠολΔ 2019.87 = ΕλλΔνη 2019.173.

72. Χατζηϊωάννου, Αυτοδύναμα Ασφαλιστικά Μέτρα, 2022, σ. 226· ΕιρΡοδ 77/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ.

73. Πράγματι, για τον περιορισμό φαίνεται να συνεκτιμάται το γεγονός ότι η συντηρητική κατάσχεση όλων των τραπεζικών λογαριασμών της επιχείρησης του οφειλέτη δημιουργεί κίνδυνο για την εύρυθμη λειτουργία της (ΤρΕφΑιγ 69/2021, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ· ΕιρΡοδ 77/2019, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ) ή για την διαβίωση του ιδίου του οφειλέτη (ΑΠ 927/2021 ΕπΑκ 2021.795 παρ. 1. Χατζηϊωάννου· ΤρΕφΚρητ 33/2021, ΤΝΠ QUALEX).

πιθανολογούμενη έκδοση απόφασης επί της αίτησης) και να ορίσει την εκδίκασή της το συντομότερο δυνατό. Προς διευκόλυνση του δικαστή, το αίτημα περιορισμού του καθ' ου πρέπει να στηρίζεται σε οικονομικά στοιχεία για συγκεκριμένη χρονική περίοδο, από τα οποία να πιθανολογείται (για την μεν πρώτη ως άνω περίπτωση) ότι η αξία των δεσμευθέντων περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος οφειλέτη υπερβαίνει το συνολικό ποσό της απαίτησης και ότι ο περιορισμένος σε μέρος αυτών επαρκεί να την εξασφαλίσει, ή (για την δεύτερη ως άνω περίπτωση) ότι το κόστος διαβίωσης επιμέρους αναγκών του οφειλέτη και της οικογένειάς του ανέρχεται σε συγκεκριμένο ποσό επαρκώς ορισμένο και πιθανολογούμενο, που χρήζει αποδέσμευσης.

#### Δ. ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Στα 1<sup>ο</sup> και 2<sup>ο</sup> ερωτήματα: Οι Καθ'ων δικαιούνται να προβάλλουν αντιρρήσεις από το άρθ. 724 §2 (απόσβεσης της απαίτησης λόγω παραγραφής, καταχρηστική άσκηση κλπ., έλλειψης επικείμενου κινδύνου της απαίτησης) και από το άρθ. 702 §§1,3 (ανυπαρξία νόμιμου τίτλου αυτοδύναμης συντηρητικής κατάσχεσης, αοριστία κατασχετηρίου) τους οποίους μπορούν καθ' οικονομίαν να σωρεύσουν στο ίδιο δικόγραφο αίτησης/ ανακοπής που εκδικάζεται κατά την διαδικασία των άρθ. 686 επ. Επειδή δεν υπάρχει εκκρεμοδικία κύριας δίκης ανακοπής ή ενδίκου μέσου, αρμόδια δικαστήρια είναι τα εκδόσαντα τις αποφάσεις-τίτλους, δηλαδή το Μονομελές Πρωτοδικείο Χαλκιδικής και το Εφετείο Θεσσαλονίκης. Επειδή φέρονται να καταβλήθηκαν δυνάμει της ΜΠρΧαλκιδικής .../2002 € 38.692,06 και της ΜΠρΧαλκιδικής .../2003 € 10.229,82 και € 11.439,72 πλέον τόκων (λόγω της απορριπτικής Εφθ .../2005), το Μονομελές Πρωτοδικείο Χαλκιδικής είναι αρμόδιο για κατασχέσεις συνολικού ύψους

€ 60.361,60 πλέον τόκων. Επίσης, επειδή φέρονται να καταβλήθηκαν δυνάμει της Εφθ .../2004 € 68.083,71 πλέον τόκων το Τριμελές Εφετείο Θεσσαλονίκης είναι αρμόδιο για κατασχέσεις των ως άνω ποσών.

Στο 3<sup>ο</sup> ερώτημα: Αίτημα των αιτήσεων θα είναι η ανάκληση των συντηρητικών κατασχέσεων, επικουρικής ο περιορισμός τους στο ύψος των φερόμενων απαιτήσεων.

Στο 4<sup>ο</sup> ερώτημα: Εφόσον προβληθούν με το ίδιο δικόγραφο αντιρρήσεις του άρθ. 702 που υπόκεινται στην προθεσμία του άρθ. 934 §1α' και η επίδικη συντηρητική κατάσχεση επιβλήθηκε (ολοκληρώθηκε) με την επίδοση του κατασχετηρίου στους καθ'ων στις 13.11.2024 η αίτηση θα πρέπει να ασκηθεί μέσα σε 45 ημέρες από την επίδοση αυτή, δηλαδή μέχρι τις 28.12.2024.

Στο 5<sup>ο</sup> ερώτημα: Η μη άσκηση (αρνητικής αναγνωριστικής) αγωγής περί την απαίτηση εκ μέρους των Καθ'ων δεν επιδρά στο παραδεκτό των ενδίκων βοηθημάτων των άρθ. 724 §2, 702 ούτε στην ως άνω αρμοδιότητα των δικαστηρίων που εξέδωσαν τους τίτλους – δικαστικές αποφάσεις.

Στο 6<sup>ο</sup> ερώτημα: Είναι νόμιμη η χορήγηση προσωρινής διαταγής ακόμα και με περιεχόμενο ολικής ανάκλησης των συντηρητικών κατασχέσεων, εφόσον αποδεικνύεται εξ εγγράφων ότι ο κατασχών δεν κινδυνεύει να υποστεί βλάβη από την ολική ανάκληση με προσωρινή διαταγή. Σε κάθε περίπτωση, όταν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τον κίνδυνο αυτόν, αλλά η ενεργηθείσα κατάσχεση υπερκαλύπτει την απαίτηση, επιβάλλεται ο με προσωρινή διαταγή άμεσος περιορισμός της τουλάχιστον στο ύψος της απαίτησης. Αν κινδυνεύει η επιχείρηση ή η διαβίωση του καθ'ου, ο περιορισμός μπορεί να επεκταθεί και στο αναγκαίο συντηρητικώς κατασχεθέν ποσό που απαιτείται για την λειτουργία της επιχείρησης ή την διαβίωση του καθ'ου.

Κομοτηνή, 13 Δεκεμβρίου 2024